

ստան յանձնեցին զերջնականապէս: Հարութիւն:

Ո՞վ էր այդ Հայ մտաւորական
Սուրբը եւ ո՞ր պիտի յանգի այսքան (վերջ)

ԿԻՒՐԵՂ ԽՐԱՅԵԱՆ

— 00 —

Ի Մ Ե Ր Գ Ս

— 00 —

Հօրս յիշատակին

Կեանքի մըռայլ էջերէն կուգամ,
Ողջո՛յն ձեզ, գրկանքի ո՛վ անպարտ հերոսներ.
Կարօտ հացի, անօթի, ծարաւ,
Ցեխով քրջուած, արեւով խանձուած՝
Դուք փողոցի հիւանդ լակոտներ.
Պատուտած կրծքեր, քառամած աշտեր,
Ողջո՛յն, ողջո՛յն ձեզ, մայրեր:

Գինետուներու սեմերէն կուգամ,
Ողջո՛յն ձեզ, գինով եղբայրներ.
Անտրտունջ ցաւի մոխիրով խամրած,
Դուք, բաժակի ո՛վ հակ գլուխներ:

Հանրատուներու ամօթէն կուգամ,
Ողջո՛յն ձեզ, խաբկանքի ո՛վ լքուած բոյրեր.
Ծանրացող խղնի լուտանքը ծրարած՝
Այգականչին դուք մարա՛ծ ջահեր:

Բընութեան շքեղ գանձերէն կուգամ,
Ողջո՛յն ձեզ, պարտուած բանաստեղծ եղբայրներ.
Մոլորած կեանքի մըշուշին մէջէն
Դուք արեւատես մանուկի աչքեր:

Խաղաղած կրքի գարունէն կուգամ,
Ողջո՛յն ձեզ, իմաստուն, ալեհեր հայրեր.
Բարձրացող ծովու գայրոյթին ընդդէմ
Դուք խարքսխած ո՛վ հսկայ նաւեր:

Մարդկութեան մըռայլ ալքերէն բղխած,
Կեանքս է խոցուած, հոգիս լուսապանծ,

Աչքերս եմ խաղաղ, շրթներս բարի,
 Եւ տիեզերքը սրտիս մէջ գրկած՝
 Եկեր եմ պալատիդ դռները կը թակեմ.
 Ընդունէ՛ դուն զիս, ո՛վ Հայր երկնաճեմ:

— 00 —

ՕՐԵՐՈՒՆ ՍՏՈՒԵՐԸ

Խորունկ խորհուրդ մ'ունենալ եւ գայն կըրել յաւիտեան
 Հոգիիդ մէջ ու խորհիլ արարքներուդ մեղկութեան
 Հետ կուտակուող ամօթի մուրհակներուն ահաւոր
 Ու յօրանջել մեղապարտ ապշութիւնով գլխիկոր:

Խորունկ խորհուրդ մ'ունենալ եւ ուշադիր իր ձայնին
 Դիտել աշխարհը երբեմն ու իրերն ալ միասին
 Եւ զարմանալով շրջապատ խելագարիլ անվրդով
 Ու մեղութեամբ նենգերիլ ամբոխին մէջ բիւրաւոր:

Խորունկ խորհուրդ մ'ունենալ եւ գայն դըրած սրտիդ քով
 Համայնին մէջ ունկնդրել, լիահագագ, դող ի դող,
 Հոժ նըւագներ խորահունչ դաշնակութեամբ հոգեթով
 Ու մընալ լուռ, սրտախանձ, մէկ ա՛յլ կեանքի երկունքով...

*
 **

Ինչո՞ւ, աւա՛ղ, ուզեցի ես երագով մենանալ,
 Աշխարհն իր տեղը ձրգել եւ ամէն ինչ մոռանալ,
 Ինչո՞ւ, աւա՛ղ, ուզեցի համբոյրով մը խօլական
 Այրել հոգիս խորհուրդի կըրակներով սրբազան:

Երբոր այսֆան ցաւ ունէր որոնումը ծարաւի,
 Համբաներու փռիէն ինչո՞ւ ոտներս ալքեցի.
 Կապարագոյն երկնի տակ տեսայ մարդոց կարաւան,
 Որ կ'անցնէին հեգներով փողցի հարուածը դաժան:

Չէի՞ր կընար, ո՛վ խենդ սիրտ, տրուած բանով գոհանալ
 Եւ աչք գոցել ներմըկող տեսիլներու բիւրածալ.
 Ծունկերուդ մէջ փիչ մը ուժ եւ աչքերուդ լոյս խոնարհ՝
 Պիտի արդեօք չըբաւէ՞ր ունայն կեանքի մը համար:

*
 **

Քանի նամբաս շեղել ուզեմ, նըպատակըս նոյն կը մընայ,
 Քանի խըմեմ ջերմ արեւէն, ծարաւըս միշտ նոյն կը մընայ.
 Որքան ալ ասող ըլլամ գողցած, երկինքը միշտ նոյն
 կը մընայ.

Մահուրնէ վերջ յաղթանակոյ կ'ուզեմ որ Սէր- Աստուած
մ'ըլլայ:

Կը բըռնկիմ նըման կայծի
Երբ դիմացն եմ ես անհունի:

Ո՞վ է կանգներ վըրանն այս կոր
Եւ գայն պններ բիւր աստղերով,
Որոնք իրենց նըշուլումով
Սարսուռ կուտան հոգւոյս մոլոր:

Ո՞վ է դըրեր նըւագն այս խոր
Անեզրութեան ծոցին մէջէն,
Որ հովերու ահեղ շունչէն
Կը թրթըռայ յաւերժագոր:

Կը բըռնկիմ նըման կայծի
Երբ դիմացն եմ ես անհունի:

Գիշերն ահա, յեղակարծ,
Միջոցին մէջ
Ըստուերային, լուսակարկատ
Քօղն իր փըռեց
Եւ լիագոր տիրապետեց:

Լեռներ հեռուն ուրումներման
Անշարժացան.
Միայն հովն է որ անկաշկանդ ու խօլական
Արշաւին մէջ մերթ մոլեգին կը մտրակէ
Եւ երբեմն ալ
Ծաղիկներու բոյրեր գողցած,
Խաղաղ, անշար, կը հառաչէ.
Կը ննջէ ծովն, հողը կարծես երկունք կ'ապրի,
Այնպէս խոր է ու վեհաշուք,
Լըռութիւնը որ աստղերէն վար կը մաղուի:
Ու գիշերը մինչ կ'երկարի

Երկիւղալի,
Կը գգամ, ընդոստ,
Թէ սիրտս այնպէս կը մըրըրկի,
Որ համայնը մէջըս մըտած
Մեծադրոյրդ կը խըլըրտի:

Մօտըս եկուր, հոգի՛ս տրտում,
 Ու դուռըս բա՛ց Անծանօթին.
 Գեթերկրի մէջ ապրինք նորէն,
 Մոռնանք կեանքը բոլորովին:

Երազանքի մոմը վառէ՛
 Ու խոհերուս մութը ցրուէ.
 Ունայնի մ'ալ տեսի՛ն առաջ
 Դուն իմ սիրտըս պատմութեանէ՛:

Ըզգո՛յշ, հոգի՛ս, ո՛չ մէկ աղմուկ.
 Գիշերի մէջ պէտք է քալենք,
 Լըռութեան հետ եղբայրացած՝
 Մենք աստղերու ցամքան գտնենք.

Ու երթանք հոն ուր լոյսն առատ
 Հացի մը պէս կը բաշխուի,
 Եւ երկրնքի հետ հարազատ՝
 Մտնենք պարտէզն հին Եդեմի:

Օրօրէ՛ գիս, քաղցրահնչիւն
 Նուագներովդ, առանձնութի՛ւն.

Դու օրհնութիւ՛ն ու բալասան
 Մըռայլ հոգւոյս հալածական:

Կըռուէ յետոյ ի՛նչ պարտութիւն,
 Կոտորո՞ղ զենքի ի՛նչ խոր շաշիւն:

Տե՛ս վերքերըս ամէն կողմէ,
 Գիշերն ինձ տու՛ր, դուռը փակէ՛:

Տուր ինձ գիշերն համայնական,
 Գրկեմ երազս ու հեկեկամ:

Աւերներուն վըրայ կենամ,
 Ճաշակեմ ցաւս իմ դառնահամ:

Օրօրէ՛ գիս, քաղցրահնչիւն
 Նըւագներովդ, առանձնութիւ՛ն:

Քաղցր անուրջ ու լոյսի փունջ ու մուշկի բոյր,
 Որ կը շնչէ՛ք, կը քրքրո՞ւմ ու կ'ուզէ՛ք որ

Անեղծ ըլլան իմ խորաններս ու խնկելի,
Գիտէ՞ք արդեօք ո՞րքան դառն է կեանքն ու յոռի:

Ու հոս ու հոն, խաբուած սէրեր, կատաղութիւն.
Եւ երբեմնի անդնդահունչ մահուան գանգիւն.
Կը յարձակիս, քայլիդ առաջ կոյտ կոյտ անիւն.
Հարկ է նահանջ. օ՛ն, մի՛շտ առաջ. արե՛ւ, ողջո՛յն:

Զարթի՛ր, սի՛րտ իմ, ցաւըդ օրհնէ՛, ժպտէ՛ բարի,
Փոխան կրքի, ատելութեան եւ անէծքի.
Տե՛ս, կը սիրեմ՝ ոսկեկոհակ յանուն լոյսի,

Յանուն մէկ ա՛յլ վերարթնութեան ու կենցաղի:
Ո՛ր իմ անուրջ, ու լոյսի փունջ, ու բոյր մուշկի,
Գիտէ՞ք արդեօք ի՞նչ փափկութեամբ ձեզ հիւսեցի:

Պէյրուք

ԳՐԻԳՈՐ ԿԻԻԼԵԱՆ